

Fra Goethes Breve til Fru v. Stein vides, at Darbes i Sommeren 1785 tilhørte Goethes Kreds og tog Del i dens Lystigheder. Han malede til Greve Brühl et Portræt af Goethe og har antagelig ogsaa malet Billederne til Goethes »Bänkelsängerlied«. Paa hin Tid var det, at han forlod polsk Tjeneste¹⁾. 1796 blev han Lærer og Prof. i Portrætmaleri i Berlin og døde 26. Juni 1810. Han efterlod en Enke, der ved hans Broders Død 1815 gav Afkald paa Arven efter denne da hun havde et »Etablissement« i Rusland. En Vurdering af Darbes' Kunst maa her bortses fra²⁾.

Den anden Søn, hvis fulde Navn efter egen Angivelse er Johannes Antonius Paulus d'Arbes, spillede 1766 Violin for Kongen, blev kun tyveaarig Medlem af Kapellet, senere Kammermusikus og Syngemester, 1780 Prof. og Musikinspektør ved Theatret, blev pensioneret 1783, fik Titel af Generalkrigskommissær og døde 15. Juni 1815 i Fredensborg. Darbes faar af Overskou i dennes Theaterhistorie et meget slet Skudsmaal som Fusker, Charlatan, Intrigant og Stræber³⁾. Datteren Birgitte Margrethe Amalie levede ugift 1815.

V.

Frederik Rostgaards Ansøgning til Oversekretær J. L. Holstein om Rejsetilladelse (1740).

Høy Velbaarne Hr. Geheime Conferentz-Raad i det Kongelige Conseil, og Kongelig Ober Secreterer, Naadige Herre.

Eders Excellence haver givet mig et Tredobbelt Beviis paa sin store Gunst og Bevaagenhed, i Henseende til min Allerunderdanigste Lykynskning til Voris Allernaadigste Cron Printzes Hellige Confirmation; ej allene med at imodtage samme, i en Underdanig Missive til Eders Excellentz fremsendte, ringe Vers, og saa hastig som naadig derpaa at meddeele nüg sit høystglædelige Svar og Løfte, om det at ville selv overlevere; men endog, ved sin seeniste

¹⁾ Goethes Briefe an Frau v. Stein, ed. A. Schöll II 263, Goethe Jahrb. VI S. IV, hvor Billedet er reproducet.

²⁾ Persh. Tidskr. 6. II 160.

³⁾ Den danske Skueplads III 188 ff., 221 ff., 254 ff. Thrane, Hofviolonerne 436. Partikulærkammerets Ansøgninger 1762—70 A—J.

Høygunstige Skrivelse af 16. hujus, [: som dog ikke førend den 20. ditto mig tilhænde kom :] at forsikkre, at min Allerunderdanigste Ærbødigheds Tegn gandske naadig var blevet optaget: Hvilket lykkelige Udfald jeg visseligen maa tilskrive Eders Excellences milde Fortolkning, og store Godhed for sin gamle Tiener, som derfor u-enderligen er forbunden.

Men nu byder mig den høye Nøød i een min Samvittigheds Rolighed vedkommende Sag, at anholde om Eders Excellences Christelige Medlidenhed for een af sine U-venner saa dybt nedtrykte, tro Kongelig Undersæt Det er Eders Excellentz, uden ald tvivl, bekiendt, at mine dødelige Fiender, Hr: Biskop Deichmann og Hr: Etats Raad Møinichen i det Aar 1725 tvang mig til at underskrive en Eed, som i blant andet forbød mig, at komme ind i Kiøbenhavn, og at reise ud af Landet: Hvoraf jeg dog ikke kand erindre de rette Omstændigheder, saasom de gode Mænd, ald min Ansøgning u-agtet, ingen Copie deraf mig vilde meddeele.

Nu tilstaar jeg vel, at dend Høysaligste Konge kort derefter fik bedre Oplyysning om min u-skyldighed, og af et Høy Christeligt og Retfærdigt Hiertelag, uden min Ansøgning, af Høy Kongelig Naade satte mig til at være Amtmand over Antworschow og Corsør Amter; Ja endog efter faa Ugers Forløb, tilloed mig at komme ind i Kiøbenhavn ved et Allernaadigst Rescript af 23. Martij 1725, hvori dog ikke meldis Et Oord om dend af mig tagne Eedelige Forpligt, som maaskee af Hans Kongl. Mayt. ikke var bleven befalet.

Men efterdi jeg fra saadan min Eed, i henseende til det andet membrum ikke endnu er bleven fritagen. Saa indstillter jeg til Eders Excellences ømme Gemyt, hvor smerteligt det vil være for min kiære Dotter, som i fioor ved disse Tider kom i Ægteskab med Justitz Raad og Landsdommer Stockfleth i Fyyn, og venter inden faa Uger at komme i Barselseng, om jeg, formedelst denne Eed skal forhindris fra at reise over til Fyyn, for at see mine Børns Boepæl, og glæde mig over dend Gæve, som dend gode Gud vil unde min Dotter, efter sin Forløsning.

Beder altsaa paa det allerydmygeste, at Eders Excellence, ved behagelig Leilighed, vil tale for mig hos Voris Retferdigste Souverain, at jeg for saadan u-nødig og mig aftvungen Eeds Forbindelighed maa befries: Hvorom Et lidet Breev, under Eders Excellences Haand, kand være mig en fuldkommen Forsikkring; foruden at bemøje Voris allerfrommeste Monarch, for min, som sin allerringeste Tieners Skyld, at sette Pen til Papijr Ved Eders Excellences høj formaaende Talsmaal venter jeg visseligen, førend Hans Maysteeet antreder sin Reise, af Høy Kongelig Mildhed at vorde bønhøørt.

Jeg forbliver i allerdybeste Ydmyghed, Høy Velbaarne Hr. Geheime Conferents Raad, Eders Excellences Allerydmygeste og Underdanige Tiener.

Kraagerop d. 25. Aprilis 1740.

F. Rostgaard.

Anm. Orig.: Kancelliets Breve 1740, Nr. 94 (Rigsark.). Paa J. L. Holsteins egenhændige Vedtegning, »Kan rejse, hvor han vil«. Rostgaards Biograf, Chr. Bruun, (Frederik Rostgaards Liv og Levned 1870, 419) kender ikke nærværende Aktstykke. Adolphine Christine, F. Rostgaards ældste Datter f. 17. Jan. 1706, † 16. Juli 1740, g. 16 April 1739 m. Landsdommer i Fyen, Justitsraad Christian Stockfleth til Brahesholm.
